ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*

THE FACTORS AFFECTING PEOPLEIS POLITICAL PARTICIPATION IN KHLONG LUANG DISTRICT PATHUM THANI PROVINCE

พระมหาเรวัฒ อคฺคาทโร
Phramaha Rewat Akkataro
วัดพระธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี
Wat Phra Dhammakaya, Pathum Thani Province
E-mail: winnermannnery@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัย เปรียบเทียบระดับปัจจัย และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี มีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน เก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.30) 2. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ การศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ควรรณรงค์และประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งล่วงหน้า การตรวจสอบบัญชีรายชื่อก่อนการเลือกตั้ง ตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างมีสิทธิและเสรีภาพ มีสิทธิและมีเสียงในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : ปัจจัย; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; ประชาชน

---

*Received March 15, 2020; Revised May 12, 2020; Accepted May 25, 2020

Abstract

Objectives of this research article were to study the levels of factors affecting, compare the levels of factors affecting and to study problems and recommendation for the people's political participation at Klong Luang District, Patum Thani Province Conducted with the mixed research methods. The quantitative method collected data from 397 samples with questionnaires and analyzed with frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative method collected data from 9 key informants and analyzed by descriptive interpretation.

The results of the research were found as follows 1. People had opinions on people's political participation at Klong Luang District, by overall, at the middle level ($\overline{X}$=3.30). 2. The results of opinion comparison was found that people with different gender, education and occupation did not have different factors affecting the political participation, rejecting the set hypothesis. The people with different ages, by overall, had different factors affecting the political participation, by statistically significant level at 0.05, accepting the set hypothesis. 3. Recommendations: Development of people's political participation should campaign for people's understanding. There should be over all covered public relations, such as advance election, the voters' names check before election, community strength creation by establishing the learning centers in the communities for people to exchange knowledge and opinions, managing government personnel and private people who have political knowledge to disseminate the knowledge, opening opportunities for people to engage in political activities with right and freedom and appropriate use of the right and voice to express their political opinions.

Keywords: Political Knowledge and Understanding; Participation; Democracy

บทนำ

ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ซึ่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น จะมีการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ยอมรับกันทั่วไปว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามคำนิยามของอับราฮัม ลินคอลน์ อดีตประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกานั้น หมายถึง การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน คือ การปกครองที่มีอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน เพราะประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ

แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปไม่ได้ที่ประชาชนทุกคน จะทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองตนเองโดยตรง จึงต้องใช้ระบบตัวแทน โดยให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนเองแบบมีเงื่อนไขในระยะเวลาคราวละ 4 ปี หากปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีขาดประสิทธิภาพ ก็จะเลือกคนอื่นที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ 1) หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนและการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน หมายความว่า อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของปวงชน การปกครองต้องเป็นของประชาชน และเพื่อประชาชน 2) หลักเสียงข้างมากแต่คุ้มครองเสียงข้างน้อย หมายความว่า การตัดสินใจนโยบายสำคัญยึดถือเสียงข้างมากของส่วนใหญ่เป็นหลัก แต่ทั้งนี้ก็เพื่อคุ้มครองสิทธิของเสียงข้างน้อย 3) หลักการปกครองโดยกฎหมาย หมายความว่า ประชาชนทุกคนต้องอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครอง โดยที่ทุกคนได้รัยความยุติธรรมภายใต้กฎหมายเดียวกัน 4) หลักสิทธิและเสรีภาพ คือ ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ 5) หลักความเท่าเทียมกัน ถือว่าประชาชนทุกคนมีความเท่าเทียมกันในทุกโอกาส ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่แบ่งแยกเพศ ผิว ศาสนา ขนชั้น เรียกว่าไม่ลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง 6) หลักเหตุผล คือการฟังเหตุผลของกันและกัน เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น

การเลือกตั้งเป็นการเลือกสรรผู้แทนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดให้เข้าไปทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขและให้บริการเบื้องต้นแก่ประชาชนรวมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และระบบสาธารณูปโภคตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่น ดังนั้น การปกครองในส่วนท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่เกิดจากการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ที่ส่วนกลางไม่สามารถดูแลประชาชนในหมู่บ้านได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น หากประชาชนเลือกผู้แทนจากท้องถิ่นที่เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีจิตสำนึก มีคุณธรรมและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนได้รับผลการพัฒนาโดยตรงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในทางตรงกันข้ามหากประชาชนเลือกผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถน้อยขาดคุณธรรม และขาดจิตสำนึกที่ดีเข้าไปบริหารท้องถิ่น บุคคลเหล่านี้ก็จะทำทุกวิถีทางเพื่อให้

ตนเองและพวกพ้อง ได้แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งและหน้าที่ โดยไม่สนใจจะพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า

ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงก็คือ ประชาชนในท้องถิ่น เพราะบุคคลเหล่านั้นได้รับการเลือกตั้งเข้ามาก็เนื่องมาจากการทุจริตเลือกตั้ง โดยเฉพาะใช้วิธีการซื้อเสียงเข้ามา ผู้สมัครที่คาดหวังจะได้รับการเลือกตั้งจะต้องต่อสู้และใช้ทุกวิถีทางที่จะทำให้ได้รับชัยชนะในสนามของการเลือกตั้ง โดยใช้ “ปัจจัยทุกอย่าง” เพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง “เงิน” จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ผู้สมัครได้รับชัยชนะจากการเลือกตั้ง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาจุดประสงค์การวิจัยในพื้นที่อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองตามรูปแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับใด และการพัฒนารูปแบบการเมืองการปกครองของไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางการเสริมสร้างปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบ งานวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยแบบผสานวิธี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 7,265 คน (งานทะเบียนราษฎร์อำเภอคลองหลวง, 2562) โดยมีได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2554) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน

การเก็บข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้เก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

อาชีพ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยลักษณะแบบสอบถามให้ผู้ตอบคำถามเลือกตอบในลักษณะประเมินค่า ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตอำเภอคลองหลวง โดยเกณฑ์การวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคอร์ท (สุจิตรา บุณยรัตพันธุ์, 2546) และตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด และเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลและทำการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้สถิติตามลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบค่าที ในกรณีตัวแปรต้นสองตัว และการทดสอบค่าเอฟ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามตัวขึ้นไป และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทำการการเปรียบเทียบรายคู่ โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน จากนั้นนำข้อมูลวิเคราะห์เนื้อหา เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชน และแนวทางการแก้ไขปัญหาจัดทำเป็นรูปแบบตารางสรุป และในท้ายที่สุดนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วจัดทำเป็นองค์ความรู้ใหม่ พร้อมทั้งอภิปรายผลการวิจัยโดยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$=3.30) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\overline{X}$=3.32) ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง ($\overline{X}$=3.31) และด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\overline{X}$=3.27) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ การศึกษา อาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง รัฐควรมีนโยบายให้ข้อมูลแก่ชุมชนและครอบครัว รับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านแหล่งข้อมูลของรัฐและส่งเสริมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยเพื่อให้เข้าถึงผู้มีสิทธิการเลือกตั้ง

2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง รัฐควรควรจัดบุคคลากรเข้าไปในชุมชนหรือเพิ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง รัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิและมีเสียงในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย

1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ในการร่วมรณรงค์โดยให้ประชาชนเคารพและรับฟังความเห็นคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรารถนา ไวมงคุณ (2562) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาส จังหวัดบุรีรัมย์”ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาส จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

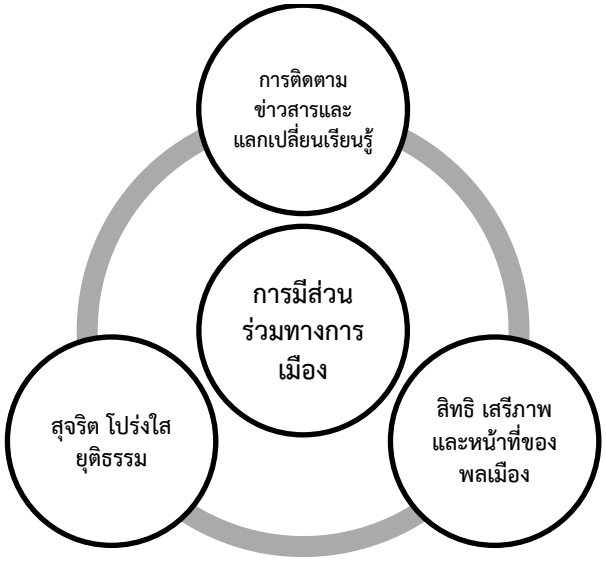
2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง บทบาทสำคัญเพราะส่วนใหญ่ประชาชนจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในสถาบันการศึกษาตั้งแต่เด็กจนโต มีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเพื่อให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากยิ่งขึ้นและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ยังสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทางการเมืองการปกครอง ปลูกฝังค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตย เช่น การปลูกฝังให้เกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้คิดเป็น ตัดสินปัญหาด้วยเหตุด้วยผล จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภานักเรียนตามแบบการเลือกตั้ง ให้นักเรียนได้แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง พบว่า การให้ข้อมูลหลายทางในการปกครองโดยการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในดำเนินกิจกรรมทางการเมือง แสดงออกทางการเมืองเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติในอนาคต ในกลุ่มอยู่ในชุมชนที่ดี รู้เรื่องประชาธิปไตย หน้าที่

สิทธิเสรีภาพ ก็สามารถจะทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีได้ มีผู้ชี้นำทางความคิดที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา เซ่งไพเราะ(2557) ได้วิจัยเรื่อง “ความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยช่วงปี พ.ศ. 2549-2554” ผลการวิจัย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนมีการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมศักดิ์ แก้วมรกฎ (2561) ได้วิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา” ผลการศึกษาโดยรวม พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นมีลักษณะการสนทนาทางการเมือง ส่วนใหญ่พวกเขาไปลงคะแนนเลือกตั้งเนื่องจากพวกเขามองว่าเป็นหน้าที่พลเมืองที่สำคัญ การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พึงปรารถนา

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี **ตามหลักธรรมอปริหานิยธรรม** พบว่ามีปัจจัยหลายอย่างซึ่งมองกันว่าเป็นการมีส่วนร่วม เป็นลักษณะทางการเมืองที่สำคัญยิ่งของระบบการเมืองที่ทันสมัยและเป็นรากฐานที่สำคัญของระบบการเมืองที่พัฒนาแล้ว สรุปแง่มุมหรือปัจจัยต่างๆอันนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ค้นพบจากการวิจัยจากการสังเคราะห์ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีของประชาชน ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้จากงานวิจัย สรุปได้ว่า

1) **การติดตามข่าวสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้** ผลจากการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งปัจจุบันเป็นโลกยุคโลกไร้พรมแดน ที่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ สามารถแพร่กระจายไปทั่วทุกมุมโลกได้อย่างรวดเร็ว ผ่านระบบการสื่อสาร ที่ถูกพัฒนาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง การรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ และการใช้สื่อทุกประเภทอย่างถูกต้องเหมาะสม

2) **สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมือง** สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่และคุณธรรมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะมีความมั่นคงก้าวหน้าเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับการที่ประชาชนในชาติรู้จักสิทธิ เสรีภาพ

3) **สุจริต โปร่งใส ยุติธรรม** การทำให้กระบวนการตัดสินใจของหน่วยงานเป็นไปอย่างเปิดเผย หรือเรียกได้ว่าเป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการสื่อสารในนโยบายของรัฐต่อกลุ่มที่ให้ความสนใจหรือกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาเกี่ยวกับคำว่า “โปร่งใส” คือ ความซับซ้อนของนโยบายและการเลือกผู้ฟัง ทำให้องค์กรไม่โปร่งใส จึงเกิดการเรียกร้องและแก้ไขโดยออกกฎหมาย/นโยบาย การออกกฎหมายและความโปร่งใสของการบริหาร (Administration) ซึ่งความถูกต้องของกฎหมายมักขึ้นอยู่กับการตีความ วิธีการบริหารและการบังคับใช้ ความสม่ำเสมอและไม่เลือกปฏิบัติดังนั้น การออกกฎหมายและการตีความหมายกฎหมายจึงมีผลอย่างมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” มีนโยบายเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง รัฐควรมีนโยบายให้ข้อมูลแก่ชุมชนและครอบครัวรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านแหล่งข้อมูลของรัฐและส่งเสริมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยเพื่อให้เข้าถึงผู้มีสิทธิการเลือกตั้ง

2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง รัฐควรควรจัดบุคคลากรเข้าไปในชุมชนหรือเพิ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง รัฐควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีสิทธิและมีเสียงในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” มีข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรณรงค์ทำความเข้าใจกับประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงข้อมูลทางการเมืองอย่างทั่วถึง เช่น การเลือกตั้งล่วงหน้า การตรวจสอบบัญชีรายชื่อก่อนการเลือกตั้ง

2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดการบุคคลากรทั้งภาครัฐและคนในชุมชนผู้มีความรู้ส่งเสริมประชาธิปไตยและเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

3. ด้านการติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ประชาชนได้ออกมาแสดงความคิดเห็น ควรให้ประชาชนได้มีโอกาสในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างมีสิทธิและเสรีภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” พบว่าจะต้องวิจัยต่อในประเด็นดังนี้

1) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของประชาชนไทยในยุคไทยแลนด์4.0”

2) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การศึกษาอุดมการณ์ทางการเมืองของประชาชนไทย”

3) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในสังคมไทย”

4) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน”

5) ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ไขปัญหาทางการเมืองการปกครอง”

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา ลาดพร้าว.

คงฤทธิ์ กุลวงษ์. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2554). *สถิติเบื้องต้นและการวิจัย: Basic Statistics and Research* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชุติเดช สุวรรณมณี. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ปรีชา เรืองจันทร์. (2560). *การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Politics, Economy and Society* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พระขรรค์ชัย สุวุฑฺโฒ (เจริญศิลป์). (2559). *การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามทัศนคติของประชาชนในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พิสิษฐ์ วงศารัตน์ศิลป์. (2560). *ความคิดเห็นของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. วารสารดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 7(1), 109-202.

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2556). *ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยศึกษาเปรียบเทียบเขตเมืองกับเขตชนบท*, (รายการงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สำนักงานอำเภอคลองหลวง. (2562). *งานทะเบียนราษฎร์*. สืบค้น 1 กันยายน 2562, จาก https://www.khlongluang.go.th/home

สุจิตรา บุณยรัตพันธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.